

Załącznik do Uchwały Nr XX/154/2016

Rady Gminy Przesmyki

z dnia 19 grudnia 2016 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Przesmyki na rok 2017

WPROWADZENIE

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i zadań jest zlokalizowanych na poziomie samorządu gminy, która na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskała kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych. To właśnie gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu. W obecnej dobie nie zastanawiamy się już, czy warto pomagać osobom, rodzinom z problemem alkoholowym a szczególnie dzieciom, ale jak to robić szybciej, skuteczniej efektywniej. Pomagać to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu a może przede wszystkim zapobiegać, edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzenia wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową. Alkoholizm to choroba, która rozwija się latami, niepostrzeżenie. Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego alkoholika, one dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym.

Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych takich jak zakłócenie bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Profilaktyka to wszelka działalność zapobiegająca zjawiskom szkodliwym, np.: chorobom, uzależnieniom, wypadkom itd.; jeden z podstawowych kierunków działania współczesnej medycyny.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych adresowany jest do całej społeczności lokalnej i ma na celu prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, w szczególności poprzez realizację następujących zadań:

1. Ograniczanie dostępności alkoholu.
2. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
3. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
4. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
7. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

I. CHARAKTERYSTYKA GMINY, DIAGNOZA PROBLEMU

Gmina Przesmyki jest gminą rolniczą położoną w województwie mazowieckim. Graniczy z gminą Paprotnia, Korczew, Mordy, Platerów i Łosice. W skład Gminy wchodzi 21 miejscowości, a jej powierzchnia wynosi ogółem 11.725 ha. Wg stanu na dzień 5 grudnia 2016 roku Gminę zamieszkuje 3376 mieszkańców; w tym 1693 mężczyzn, 1683 kobiet.

Na terenie Gminy funkcjonują następujące jednostki oraz instytucje:

- Zespół Szkół w Przesmykach (szkoła podstawowa, publiczne gimnazjum i przedszkole)
- Zespół Szkół w Łysowie (szkoła podstawowa, publiczne gimnazjum i przedszkole)
- Gminny Ośrodek Kultury,
- Gminna Biblioteka Publiczna,
- Dwa Kościoły Parafialne,
- Dwa Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej
- Sześć Ochotniczych Straży Pożarnych,
- Świetlice wiejskie.

Na terenie Gminy funkcjonuje obecnie 6 punktów sprzedaży napojów alkoholowych w tym:

- 2 punkty handlowe ze sprzedażą pełnego asortymentu napojów alkoholowych (piwo, wino, wódka) przeznaczonych do spożycia **poza miejscem sprzedaży**,
- 2 punkty handlowe ze sprzedażą niepełnego asortymentu napojów alkoholowych (piwo, wódka) przeznaczonych do spożycia **poza miejscem sprzedaży**,
- 1 punkt handlowy ze sprzedażą niepełnego asortymentu napojów alkoholowych (piwo, wino) przeznaczonych do spożycia **poza miejscem sprzedaży**
- 1 bar gastronomiczny ze sprzedażą niepełnego asortymentu napojów alkoholowych (piwo, wódka) przeznaczonych do spożycia **w miejscu sprzedaży**.

Na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada 563 mieszkańców. Gęstość sieci sprzedaży napojów alkoholowych wysokoprocentowych tzn. zawierających powyżej 18% alkoholu wynosi – 1 punkt na 844 mieszkańców Gminy.

Na podstawie Art. 4¹ ust. 2 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, lub inne jednostki tj. Policja, NZOZ, Szkoły, Gminny Ośrodek Kultury, Biblioteka, Księża, Poradnia Odwykowa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną powołaną do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Przesmyki. Pomoc społeczna jest to działalność mająca na celu wspomaganie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi osoby i rodziny do udzielania świadczeń pomocy społecznej w tut. Ośrodku są: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego oraz alkoholizm.

Powody przyznania pomocy w GOPS w Przesmykach w roku 2015 i I połowie roku 2016, kształtują się następująco:

Tabela 1. Powody udzielenia pomocy w GOPS Przesmyki w okresie I-XII 2015 - I-VI 2016.

Lp	Przyczyny	Lata			
		I-XII 2015		I-VI 2016	
		osoby	rodziny	osoby	rodziny
1	Ubóstwo	174	51	129	45
2	Bezrobocie	106	29	57	20
3	Bezradność w sprawach opiekuńczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	86	22	71	19
	rodziny niepełne	22	6	26	8
	wielodzietne	7	1	22	3
4	Niepełnosprawność	101	34	71	26
5	Dł. choroba	171	51	110	35
6	Potrzeba ochrony macierzyństwa	119	18	101	16
	W tym wielodzietność	108	16	88	13

7	Alkoholizm	67	23	60	21
8	Trudności po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	0	0
9	Zdarzenie losowe	0	0	0	0
10	Przemoc w rodzinie	13	2	23	4

Źródło: dane GOPS Przesmyki

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej jest uwarunkowane obowiązkiem współdziałania klienta w rozwiązywaniu jego trudnej sytuacji życiowej. Świadczenia z pomocy społecznej nie mogą stanowić stałego źródła utrzymania, mają natomiast wraz z pracą socjalną i profesjonalnym wsparciem doradczym doprowadzić do życiowego usamodzielnienia się osoby lub rodziny oraz ich integracji ze środowiskiem, a tym samym uniezależnienia się od systemu pomocy społecznej.

II. ZADANIA PROGRAMU

1. Ograniczanie dostępności alkoholu,

poprzez:

1) Przestrzeganie limitu punktów sprzedaży dla napojów alkoholowych na terenie gminy.

Realizatorzy zadań:

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,**

poprzez:

1) Propagowanie wśród społeczności lokalnej informacji o zakresie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

2) Rozpoznawanie w środowisku przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły, Policję, Ośrodek Zdrowia – rodzin z osobami nadużywającymi lub uzależnionymi od alkoholu, celem podejmowania stosownych działań,

3) Nawiązanie ścisłej współpracy z Poradnią Odwykową w Siedlcach oraz Grupą AA w Mordach,

4) Zorganizowanie w miejscach użyteczności publicznej: (Biblioteki, Ośrodek Zdrowia, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury) kącików z materiałami informacyjnymi dot. problemów alkoholowych.

Realizatorzy zadań:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policja, Szkoły, NZOZ, Księża, Zespół Obsługi Szkół, Poradnia Odwykowa.

3. **Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie** poprzez :

1) Udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej.

2) Zwiększenie skuteczności interwencji prawno - administracyjnej w przypadku przemocy w rodzinie poprzez skuteczniejsze działanie Policji.

3) Funkcjonowanie telefonu zaufania dla osób z problemem alkoholowym oraz dla ofiar przemocy domowej.

Realizatorzy zadań:

Policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

4. **Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych,** poprzez :

1) Upowszechnienie negatywnych skutków spożywania alkoholu i choroby alkoholowej.

2) Organizowanie odczytów, pogadanek z udziałem lekarzy, psychologów, psychoterapeutów.

- 3) Organizowanie imprez kulturalnych (m in. festyny, konkursy); zajęć pozalekcyjnych, organizowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży (m. in. zajęcia świetlicowe, wędrowniki, wycieczki) jako przykładów spędzania wolnego czasu propagujących trzeźwy sposób bycia i życia.
- 4) Tworzenie warunków do zwiększenia aktywności fizycznej ludności szczególnie dzieci i młodzieży, jako czynnika zapobiegającego patologii społecznej zwłaszcza wśród młodzieży (organizowanie pozaszkolnych zajęć sportowych)
- 5) Wprowadzanie atrakcyjnych form motywowania dzieci i młodzieży do zwiększania aktywności sportowej, turystycznej, kulturalnej, folklorystycznej itp. (prowadzenie nauki tańca nowoczesnego dla młodzieży)
- 6) Wyrównywanie poziomu życia i nauki dzieci z rodzin patologicznych, ubogich poprzez otoczenie ich szczególną pomocą w zakresie dożywiania, pomocy edukacyjno – wychowawczej itp.
- 7) Wyświetlanie filmów wideo o tematyce krzewiącej trzeźwy styl życia, połączone z prelekcją i dyskusją.

Realizatorzy zadań:

Szkoły, Gminny Ośrodek Kultury, Biblioteka, NZOZ.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- 1) Nawiązanie współpracy z Poradnią Odwykową w Siedlcach oraz z pełnomocnikiem Wojewody ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 2) Współpraca członków Komisji z instytucjami i organizacjami społecznymi działającymi na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych m. in. Centrum Pomocy Rodzinie

Realizatorzy zadań:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, NZOZ, Policja, Szkoły, Poradnia Odwykowa, Księża, Zespół Obsługi Szkół.

6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- 1) Zwiększenie częstotliwości kontroli i interwencji wobec nielegalnego handlu alkoholem oraz:
 - spożywania napojów alkoholowych w miejscach niedozwolonych,
 - prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu,
 - zakłócania porządku publicznego w miejscach publicznych
 - przemocy w rodzinie przez osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu.

Realizatorzy zadań:

Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

7. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej – podejmowanie działań na rzecz zatrudnienia socjalnego.

Realizatorzy zadań:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

III. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Za udział w posiedzeniu komisji, które odbywa się poza godzinami pracy członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 60,00 zł (brutto) dla przewodniczącego oraz 50,00 zł (brutto) dla członka.

2. Podstawę do wypłacenia wynagrodzenia, o którym mowa w pkt. 1 stanowi podpis złożony na liście obecności z poszczególnych posiedzeń Komisji.

3. Przewodniczącemu oraz członkom Gminnej Komisji delegowanym w sprawach związanych z działalnością Komisji przysługuje zwrot kosztów podróży na zasadach przewidzianych pracownikom z tytułu podróży służbowych.

Za realizowanie zadań określonych w programie, przez osoby spoza składu Komisji np. prelegent, lekarz specjalista lub prawnik przysługuje wynagrodzenie w wysokości wynegocjowanej przez zleceniodawcę.

IV. PRELIMINARZ WYDATKÓW NA 2017 ROK

w zakresie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Przesmyki na rok 2017.

1. Zaplanowane przychody z opłat za zezwolenia wydane na sprzedaż napojów alkoholowych: 13 125,00 zł.

2. Wydatki planowane na rok 2017 przedstawia poniższa tabela (2 000 przeznaczono na Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii).

Lp.	Cel wydatkowania środków	Kwota (zł)
1.	„Mikołaj dla każdego” zakup paczek dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym	2 300,00
2.	Działania profilaktyczne w zakresie patologii społecznej, zakup kaset wideo, książek, broszur, dofinansowanie uczestnictwa w terapii indywidualnej, grupowej m.in. w turnusach, spotkaniach, mityngach dla osób uzależnionych i współuzależnionych	2 700,00
3.	Dofinansowanie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu rozwój i doskonalenie zainteresowań	100,00
4.	Dofinansowanie kolonii i obozów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży	4 300,00
5.	Wyplata wynagrodzeń i delegacji oraz szkolenia	400,00
6.	Prowadzenie zajęć terapii pedagogicznej i psychologicznej – wynagrodzenie	800,00
7.	Zakup materiałów, opłaty za uiszczenie wpisu sądowego oraz zaliczki na poczet opinii biegłych sądowych	525,00
	Razem	11 125,00

Przewodniczący Rady Gminy

Zenon Lipiński